

NĂM THỨ NĂM. — SỐ 204

JEUDI 10 MARS 1924

*Vu et approuvé
avant publication
L'administrateur
chef de la province de Canton*

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

~~Redaction - Administration~~ — Boulevard Delanoue, CANTON

TỔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Địch: THAM-KY-XUONG

ĐẢN NHỰT TRÌNH

ĐIỀU CỎI ĐÔNG-PHÁP

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRON NĂM..... 5 \$ 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
NĂM LẺ MỖI SỐ..... 0. 10

TRON NĂM..... 3\$00
SÁU THÁNG..... 2 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRON NĂM..... 7\$00
SÁU THÁNG..... 4.50

Vì nài muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.
Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:
 Tại nhà in Hậu-giang (Cántho) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bốn hiệu mới mua nhiều clichés tốt
 Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gửi thơ thì bốn hiệu sẽ gửi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
 Kính cáo

Entrepot de Vinhlong
Nguyễn thành-Điêm

IMPORTATION EXPORTATION**BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ**

Hàng tạp hóa—Đồ hộp hiệu "Casse-grain"—Bánh mì hiệu "Lefèvre-Utile" Rượu chát và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tào chế theo kiểu kiêm thời: Dầu thơm—Savon "Cadum" Áo Chemises của nhà chế tạo riêng hiệu "La Mondiale"

XE MÁY VÀ ĐỒ PHỤ TÙNG XE HƠI—VỎ XE HƠI HIỆU "GOODRICH"

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường hàng hóa như sau này: Bền chế kiểu "Thonet": Ghế xích-đu -- Ghế có da (Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rượu đi tàu, đồ nón, valises đồ vật dùng theo cuộc đi đường yên ngựa và đồ bắc kẻ (thầy đều bằng da thuộc)

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỬI HÀNG HÓA MAU LẺ LẮM

Nhà chánh tại Vinhlong (Thành) Đường Salicette. Tiệm nhánh ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul-Doumer Hai-phong. 13 Rue du Colon (Hàng-trống) Hà nội.

Nhà ngủ và nhà hàng
bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường. Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SÓC-TRĂNG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng lối rẽ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoan khoái, lại có quạt máy và đèn điện; tác một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thăm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thời dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sen (essence Shell) dầu nhớt để vào máy xe hơi (Huile le pour automobile) nước bôi máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bờ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đôi mồi (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame giày tây, giày (annam) dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commande en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thơ đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính
 Trầu-văn-Gông
 Bijoutier Pnom-penh

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam dùng vốn lập tại Cán-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đến là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
 Cũng gửi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ
 Có trữ bán:

Rượu rom hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khỏi trả tiền trước.

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» TRAÔN

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi muôn),

Hội mua bán chắc chắn cần lượng thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giấy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.
 Nguyễn-văn-Bổn

Quản-Lý Nguyễn-văn-Cẩn

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánthơ) có bán sách mới in rồi như: sách "Khuyến-sĩ ca" của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về BỐN PHẬN CON TRẺ PHẢI CƯ XỨ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện "Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu" của M. Trầu-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tẻ mà chưa, sau cũng được giúp vui giây lát.

Giá bán mỗi cuốn

sách "Khuyến-sĩ ca".....0\$25
 truyện "Hồn Tơ-Nguyệt".....0 10
 truyện "Ngủ-Phụng Lầu".....0 20

Ái mua nhiều sẽ đăng tích giá rẻ hơn
 Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân tử rõ tại -nhà in Hậu-giang Cánthơ có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa hình, carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18, nước thuốc rửa hình. v. v.,

Có máy viết hiệu «Smith Premier» n°10 tốt nhất hạng, máy viết hiệu «Virotyp» giá tính rẻ luôn, xin đóng-bang chiếu cố

Nay kính cáo.

Trần đắc-Nghĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cánthơ

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy rõ tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rỗng nước kiến lên không dặng, ruột bu không được lại khỏi ai rở tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bằng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ái có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bón-quán

Ấn-quán An-hà Cánthơ

Kính cáo:

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE ET DES MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARÉ, Saigon

Solel dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở lại chợ Lái-thiệu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1-40 cho đến 2-20, bệ ngăn 0-80 cho đến 1-15; bàn ăn chế kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn 1, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bàn ăn mặt đá, bàn tròn mặt cốt xáy, chường chạm tam lân từ 1-55, có thứ 5 trụ góc chạm giấy lá tây, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn vẽ mặt (table de toilette) bàn ngủ, là do tam, là

áo kiêu, tủ thờ cần bần bên tranh, ở ở kiến vẽ sơn thủy chữ đề chữ vào, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dân, và có đủ thứ đồ tiện: như là chường đèn, đài hộp, khay, kỹ, văng mặt, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời trưn bèn, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọ thêm một tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ của thứ trưn đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xiu ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sang hoặc là đặt mướn chi dụng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mà làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chú thợ mộc

AN HÀ NHỰT BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Bệnh đơn-phung	† 7— Tổng ôn
2— Nghề viết báo	8— Công tử 1 công tử bột
3— Câu chuyện phụ nhơn	9— La trời nhộm chơn!
4— Nhắc về hội thể thảo	10— Cải tiếng «con dê»
5— Thuế gạo xuất cảng	11— Giả diều giả ai
6— Thuốc trừ chuột rất hay	12— Nam-kỳ thời sự
	† 13— Oan-truyền Ngọc-Hạnh

Bệnh đơn-phung

Người ta mới liêm

được phương-trị

Bệnh đơn-phung là một bệnh nhiễm độc, bất kỳ người nước nào: già trẻ bé lớn đều nhiễm được cả. Người có bệnh đơn-phung là một cái họa lớn cho những kẻ ở gần, vì bề lân cận với người đơn-phung chừng nào, mà mình không có đủ cách thể ngăn-ngừa nó, thì cái họa càng to cho mình chừng nấy. Bệnh thường thường diễn-dần lâu năm, ước chừng 8 năm tới 16 năm, lần lần cả châu-thân đều hư, rừ-riệt hết, hoặc phát độc trong tạng phủ rồi chết. Trị pháp thuốc giờ thì chẳng có thuốc gì mà cứu-giải bệnh đơn-phung choặng, bởi đó tiếng langsa gọi là "la lèpre est une maladie incurable" Annam thì cho là "đơn-phong nãi thiên từ chi bệnh" (pang y). Chẳng có thuốc trịặng lành bệnh đơn-phung, nên người ta phải kiểm thể mà ngăn-ngừa chửng bệnh đó khỏi truyền-nhiễm cho kẻ khác

là lập chỗ để cho kẻ có bệnh đơn ở riêng; như xứ Nam-kỳ đây có một sở tại Cù-lao-Rông (Mỹtho) Nhà-nước lập ra để nuôi kẻ cùi-phung, bao nhiêu kẻ có bệnh đó, vô căn-cứ đình-dỗ thả trôi xuống xin ăn làng nấy qua làng khác đều bị bắt đem nuôi tại Cù-lao-rông hết thảy.

Bấy lâu nay, các nhà danh-y bên Âu-châu Mỹ-châu hằng gia tâm mà tìm phương thuốc hiệu nghiệm hầu trừ choặng bệnh đơn-phong thật là chửng bệnh hiểm-nghèo cho nhơn-loại.

Mới đây có một vị quan tư tên là Leonard Rogers, người nước Hồng-mao đã 27 năm trường chuyên nghề làm thuốc tại xứ Thiên-trước (Indes) lại có làm giáo-sư dạy nghề làm thuốc tại Y-Trường nơi thành Calcutta, mới liêm được một cách trừ loài trùng-dộc đơn-phung (bacille de lèpre) trong tạng phủ người cùi phung Ông Leonard Rogers có thí nghiệm cách ông bày ra đó, thì cứuặng 3 người bệnh đơn: người thứ nhất đã bị đơn-phung lại tới con mắt, ông Rogers

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỪ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tĩa tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

làm cho được mạnh lại sáng mắt như xưa, người thứ nhì mình mày tê hết kim chít không biết đau, sau lại được mạnh, hễ rờ tới da thì người bệnh đó hay liền; còn người thứ 3 lúc trước chơn đi không nổi 300 thước, ngày nay đi 10 dặm đường cũng như chơi vậy. (một dặm một ngàn bước).

Ông Rogers nói rằng: ông cũng do theo sự từng trải của quan Lương-Y Heiser des Philippines mà dùng thứ dầu chaumoogra đựng nấu thành một thứ diêm rồi chế ra một thứ thuốc để tiêm vào da thịt người đơn-cùi mà trừ loài trùng-dộc ở trong tạng phủ.

Ngày nào mà phương thế trị chứng đơn-phung của ông Leonard Rogers lảng nhàn kể chứng giữa Y-Viện rồi, át sẽ

truyền bá ra khắp hoàn-cầu thì các nhà hành-y sẽ noi theo mà cứu những kẻ chẳng may phải vướng lấy bệnh hiểm nghèo này mà thuốc giữ nước nào cũng gọi là bệnh "nang-y" rất nên cảm xót vậy.

PHẠM-KY-XƯƠNG

Nghề viết báo

Chưa cất bút mà đã bắt ngại-ngùng. Điều ngại ngại này, chẳng phải vì miệng quá khiêm-nhường, ấy hẳn quá: nhân vì tấm lòng thành-thiệt mà nó nảy sinh ra.

Bởi chưng ngọn bút mình chưa mấy nào linh-xảo, cái óc mình chưa có gì gọi sâu-xa, cặp mắt mình cũng chẳng

Có hãng ngành và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud

PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tĩa. Cây ruộng, cây xới đất, cùp, rựa, cuốc, ván... ván...

Xương tĩa (Tro vãi ruộng)

Đồ dùng cho những người lãnh việc làm.

Đồ dùng cất nhà, sắc đồ dùng đúc sừng, da.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hãng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm (pompes) ống đồng và sắc, xe rửa và đường rầy hiệu Decauville (matériel Decauville)

Đinh ốc, bù lau (boulons), giây kèm, mảnh mành-đúc, giây cables, giây gai ví xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà bằng các ván, mảnh, mành sơn dầu trong, đèn khí đá. Tủ sắc tốt không cháy và cạy khóa không được chiệu 'Les Gaulois' tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

phải dạng tình-tướng tắc một điều là tự biết mình còn thiếu kiến lãm, mà lại bàn về nghề viết báo, thời há tương chẳng quá phận mình ru. — Vâng! quá phận thì thật cũng có quá đó chút, nhưng sinh làm người, may ra đã trông thấy được một ít điều tối-tệ mà lại đành âm-ấp bỏ qua, thời tương khi cái tội ích-kỷ này lại phải còn trọng đại gấp mười hơn cái lỗi đèo-bồng kia nữa.

Cớ nào đâu có kẻ bảo rằng: viết báo là điều chẳng khá luận, thời bao giờ ký-giả cũng cứ trực bút luận ngay; nhưng uest có lối nào chưa đặt đích-xác, rạch-ròi, thì lối ấy chỉ là tự nơi mắt ký-giả chưa biết đến, xin chur đọc-giả nghiệm cho.

Điều thứ nhất — Lý-thuyết mình, bất câu là khuynh-hướng về khoa nào, tất cũng cứ nắm-giữ cái danh-giá mình làm trước, chỉ là bài nào mà mình đã ký tên ở dưới, thời rõ là bao nhiêu ý-kiến của mình, dầu sâu, dầu cạn, dầu mỏng dầu dày, đã chôn ngay vào đấy rồi, không sao là rơi mất đi đâu được. Sự ấy tương

khí chẳng mấy người là chẳng hiểu. Vì có ai đã nói rằng: Bài ấy tôi chỉ viết cang, không cần nghĩ cho chí-đáo, cũng không muốn đem hết cái ý-kiến ra mà bày tỏ làm gì. Giả như tay thợ kia dầu khéo dầu vụng chẳng nữa, bao giờ cũng cứ gán sức tạc tằm, hầu trao chuốc cho món đồ mình thêm sắc-sảo vẽ-vang, chớ không lý nào lại muốn cho thô-kịch.

Ấy thế mà làm người không chính nghĩ cứ chỉ biết viết bài cho lấy có, dưới ký tên mình thì tự gọi là thỏa-thích. Biết bao là câu chuyện mà chẳng ăn nhập vào đâu, biết bao là nghĩa-lý lằng-xằng, không có trật-tự gì đáng gọi là bài đăng lên tờ báo được. Nhất thiết hễ kim được một việc chi nhỏ-mọn là có thể viết ngay; hãng này sang hãng khác, đây gạt cả tờ giấy, choán hết cả khoả nhựt trình, nhưn nếu tóm lại thì không biết cái cốt lý-luận ở nơi nào, chỉ thấy mình-mong như nước biển. Viết bài như thế, ấy là mình tự giết cái danh mình, chớ có cần gì đăng.

Ký giả xin nói ngay rằng: những bài đăng lên báo chương, mà dưới có ký tên mình, thời báo giờ người viết bài cũng cố ý cầu danh, lẽ ấy cố nhiên, không ai còn phản đối được.

Viết đến đây, sự nhớ lại cách mấy tuần trước kia, ông Cao-văn-Diệp, trong bài luận: «Danh mà chi? lợi mà chi?» ông có đề lời rằng: «chưa phải đing mặt Di, Tề, tay caug bánh xe vua Võ... v.v... thời cũng chớ khá nói: danh chẳng màng mà lợi chẳng mê... cùng câu: cứ xét cho chi lý thì chẳng bức nào là bức nên nói rằng: không chác lợi cầu danh» Đứng đắn thay! lời luận ấy.

Ký giả mà nhất rằng: lời luận ấy đúng đáng đây, là cố ý chính nghi: sự cầu danh cũng là một cái ngbla-vụ của người đời, chớ không phải là điều nên ngạo bán. Vì nếu có người sinh ra, rồi chỉ cứ than rằng: lời cháu cháu cuộc đời, hết muốn công danh phú quý nữa, thời con người ấy đối cùng xã-hội, còn có ích gì đâu!!!

Thế mà người viết bài xằng-xam như những lời ký-giả đã sơ kể trên kia, thì tưởng rằng: thà đừng có còn hơn, hơn là ham in cái tên mình lên giữa chỗ muôn mắt trông vào, dường ấy thử hỏi: ai là người đã biết xét đời, há không theo nhl ???

(Còn nữa)

T. Q. TIỀN

NÊN LU'U-Ý

Những vé Quốc-trái Langsa năm 1916, 1917, 1918, 1920 được thanh dụng tại

HÀNG DESCOURS & CABAUD

số 1 đường Quai de Belgique ở Saigon và ở Nam-Vian (Pnompenh) theo giá định trong chương trình phòng thương mại (Bulletin de Chambre de Commerce) mà trả tiền mua những hàng hóa:

Tủ sắc hiệu "Le gaulois"

Xe hơi hiệu "Berliet"

Võ và ruột xe hiệu "Bergougan"

Xe rửa và đường rầy hiệu "Décauville"

Ghế hiệu "Thonet"

Đầu sơn hiệu "Ripolin"

Bù lon (boulon), bôm, đồ vật dụng trong nhà, sắc, tuôn (tôles) vân vân.

Câu chuyện phụ nhor

(tiếp theo)

Thoán lại thiếp đã nói phận sự chi em mình hẳn quá lớn lao, đối với thân mình, đối với gia tộc, đối với xã hội, còn cái ảnh hưởng sâu xa cho đời giống về sau kia nữa. Mà mấy kỳ rồi toàn là những chuyện dở dang của chị em làm thiếp kể sơ lược vậy. Chớ kể ra cho hết thì thật không giấy mực đâu cho đủ.

Khả nghi thử coi. Chị em đã làm phiên luy cho những kẻ đông quanh mình hiện nay, mà cũng là cái vạ tai đình để lại hậu cho con cháu đó. Ai là người có điểm lương tâm hay chiêm tiền cổ hậu há không lòng buồn thâm lo sợ chăng?

Câu: Mẹ hiền sanh con thảo, con nhớ đức mẹ là lẽ xưa nay. Lời hiền triết thật không bao giờ lầm. Ấy bởi đâu ai mà có gán gủi triệu mền ai thế mấy, cũng chẳng qua mẹ gán con, con mền mẹ phần hơn. Vì trẻ con hồi lúc sơ-sinh

đến khi nên vóc, lúc âm bóng nưng niệu, khi sống sóc đường nuôi, nào là dạy nói tập đi, trông coi chừng dõi, đều là những việc hằng ngày mẹ phải cầu con tức nhiên con hay triểu mẹ. Lại trẻ bé thơ trí vẫn non nớt, óc vẫn dụ-mềm nên dễ mà triểu nhiệm theo những việc hay hay dở của bọn chị em mình hành động. Nếu chị em làm chuyện khéo khôn thì nhiên hậu con cháu cũng đặng khôn khéo; bằng chị em làm đều vụng dở ắt con cháu cũng noi theo. Hãy xem dấu thêm nước cứ nhỏ giọt mãi mãi không sai. Ấy cái cơ quan rất nên mật thiết.

Đây thiếp xin lập lại rằng: thời đợi này là buổi văn-minh khai hóa, thế giới cạnh tranh, khôn sống, bóng thác; mạnh thắng, yếu thua.

Thế thì chị em mình há không xoay theo bộ máy đời, mau tinh ngộ dậy xem người ngấm ta mà như lộng tương-thân tương ái, đặc-diệu uhan, chóng bước qua cho khỏi vòng u-ám mê-đổ, nắm lấy tay nhau giời bước lên chốn vô đài, rực-rỡ cho đẹp mặt rõ mây với thế hay sao?

Kia việc di đoan nên cố bỏ, đều hư phí nên khá giảm lẫn. Ngoài thì chuyên về nghề nghiệp làm ăn buôn bán, phải có chí kiên nhẫn kiên cần, hay so hơn tính thiệt, chằm nom chế biến cho nghiệp nghề càng ngày càng khéo càng tinh, dấu rudi ro gặp lấy cảnh ngộ eo hẹp thế nào cũng không đến nỗi cùng khuôn. Trong thì giữ việc tế gia chủ quí, làm làm sao cho đáng tay nội trợ khéo khôn làm làm sao cho ra mặt mẹ hiền tròn

đức. Khi ở nhà làm cho gia đạo đặng êm đềm thanh thóa, đi ra đường thì người kính kè khen; ngồi cửa hàng thì khách mến tới đông mới quí. Ấy mới thật là văn minh cho.

Và chẳng chị em mình cũng đã nhờ thấy Đại-Pháp đem nền tân-học mà phổ thông khai hóa khắp nơi, cốt là để bỏ-ích cái phần trí thức tư tưởng cho người biết lo xa nghĩ rộng; lại cũng nhờ những bức hiền-nhân tận tiền cảm rọi mà soi sáng dẫn nẻo chỉ đường. Vậy chị em mình nên chú ý đến lắm.

Tóm lại nếu muốn văn minh thì văn minh đừng cho mất nền chấi thực, không bỏ mất tin thần, chẳng xa đường luân lý. Cũng tự do mà tự do không ngoài vòng lễ phép, chẳng thái quá phàn duyên, chớ vọng tưởng minh-mông quấy quá. Tuu suy nghĩ đắn đo, thực hành cho hiệp thời phải lẽ. Nếu được vậy thì chị em mình chất sẽ đạt đến cái mục-dích cao thượng kia chẳng muon. Rất quí hóa thay và lại hạnh phúc thay cho đoàn trẻ em đang trông nơi chị em mình mà nối gót theo sau.

Còn gì hơn nữa.—

THỊ-HẠNH

chez N. D. G.— Cairang

Nhắc về hội thể-tháo

Tiếp đặng thơ hồi đáp của quan-lớn Đốc-phủ-sứ Chủ-quận châu-thành (Cần-thơ, đề ngày 24 Février 1921 tôi tưởng cũng nên tỏ cho chư vị biết. Ngài nói rằng; hội Thể-tháo mà lập lại, ấy là chỗ sở nguyện của ngài nên ngài chẳng

phụ lòng hội, dành lãnh chức «Président d'honneur».

Tôi cũng có đăng lời của ông André Trinh cho hay rằng: Ông lấy làm sáng lòng cùng hội lắm. Tóm lại thì: y theo mấy bức thư đề ngày 20 Février 1921 của tôi gửi cho các ngài thì duy còn có ông: Lê-khánh-Trinh, ông Sinh và ông Khinh chưa thấy trả lời.

Vậy xin các ngài vui lòng cho rõ, coi ý kiến của các ngài nhất định là nào, cùng định ngày nào hội, hoặc hội nơi nào, chừng ấy mới có thể bàn tính về tiền đóng khi mới vào hội (droits d'entrée) là bao nhiêu, hội lập thành rồi mỗi tháng phải góp bao nhiêu; chỉ là hội thì nhiều người, ý kiến thế nào cũng bất đồng, trước khi phải bàn tính chung ý cùng nhau, dường ấy mới chắc rằng: hội có ngày thành tựu được.

Từ ngày báo An-Hà số 202 ra đến nay, chỉ là trong đấy tôi có đề lời hỏi đáp cùng ông Lê-khánh-Trinh, thì đã có nhiều vị rất sốt sắng đến tại báo-quán mà hỏi tôi, về tiền droits d'entrée là bao nhiêu hầu đóng cho. Thành ra tôi cũng bất nghĩ ngờ, chẳng rõ thừa ý các ngài ra sao, mà giám định.

Vậy xin các ngài vui lòng tỏ cho biết hầu hội thế nào để lập thành, ấy là chỗ ham muốn của nhiều vị còn đang buổi ngóng trông, xin các ngài lưu ý.

Trong thư quan Đốc-phủ lại tỏ rằng: ngài còn ước ao lập tại Châu-Thành Cánh-thơ một hội «FANFARE» vì sáng nay có M. Lê-văn-Đức, Đốc-học trường Võ-Văn là tay trâm-anh tài-tử. Xét đấy thì đủ rõ rằng: lòng quan lớn lấy làm sốt-sắng về các cuộc chơi hữu ích và tiêu khiển lắm.

Vậy tưởng chắc rằng: hội Foot-ball

mà lập xong, thì mới có thể lập hội Fanfare được; vì nếu việc trước là việc để thi-hành mà còn ngại-ngại bước, thì trông gì việc sau là kết cuộc hoàn thành; tưởng khi lẽ nào ý các ngài lại chẳng nghĩ như tôi, để đến nỗi hội Banh không thành lập.

Trần-dắc-Nghĩa

Tổng-lý báo An-Hà

Thuế gạo xuất cảng

Ngày 24 Février rồi đây, quan Toàn-quyền Đông-Pháp có ký tên lời nghị định thuế gạo xuất cảng như sau đây:

Gạo lúc có lộn trên 33% lúa, mỗi 100 kilos.....0\$36

Gạo lúc có lộn dưới 33% lúa, mỗi 100 kilos.....0\$45

Gạo trắng mỗi 100 kilos....0.47

Tấm mỗi 100 kilos.....0.15

Thuế gạo đây đăng phép ban hành kể từ ngày ký tên lời nghị này.

Thuốc trừ chuột rất hay

Loài chuột là một loài đáng trừ-giết, vì sự phá hại của nó chẳng đợi tỏ ra tưởng ai ai cũng đều biết. Ở trong nhà thì cần sách-vở, giấy-tờ, quần-áo, rương tráp cho đến vật-thực mọn gì nó cũng không trừ, ra vườn thì dứa, cao, chuối mít nó cũng không tha, còn ngoài đồng thì sát hại lúa, từ khi gieo mạ đến lúc trở bông trái, lúc nào nó cũng cắn phá hết. Thật là đáng ghét cho loài chuột, ai thấy cũng hăm hăm muốn giết nó đi cho rảnh, lớp gài-rập, lớp thuốc-độc, đào hang, móc ổ, gắp nó đầu giết nó đó, lại thêm mỗi năm Nhà-nước truyền lệnh giết chuột không biết ngàn giả nào mà

kể, song rồi giống nó lại sanh rất lợi, giết hoài không thấy tuyệt.

Mới đây người Langsa mới bày ra một thứ thuốc: nước kêu là «Le Ratinol» để thuốc loài chuột rất thần hiệu. Thứ thuốc này dễ trộn với cơm, hoặc bánh mì, sữa bò, nước đường cùng các vật thóc mà chuột hay ăn, rồi rải cho chuột ăn trong 5 giờ đồng hồ sau khi ăn thì chuột phải chết. Một điều rất tiện là có một mình loài chuột ăn nhấm thuốc đó thì chết mà thôi, còn các loài vật khác: chó, mèo, heo, gà ăn nhấm thì vô can, nên dễ dùng mà thuốc chuột khỏi hại lây đến loại vật khác; và người ruồi ăn nhấm cũng vô hại.

Thuốc này ở Đại-Pháp người ta đã thí nghiệm nhiều lần đều được thần hiệu, ở Saigon, Gia-định, Chợ-lớn cũng có thử rồi, thật chẳng sai lời chút nào.

Có trừ bán tại Nhà-in Hậu-giang Cánh-thơ ai muốn mua xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa Directeur de l'Imprimerie de l'Ouest à Cánh-thơ thì thuốc sẽ gửi đến cho.

Tổng ôn

(ĐI RỒNG-NHAN MÙA LÂN)

Bởi lúc cây có bệnh thiên-thời (Choléra) phát hiện tại Châu-Thành Cánh-thơ, 8, 9, người bị bệnh đó mà bỏ mình, số Hành-Y đã tìm thuốc khử độc cho nhưn dân mà ngăn ngừa bệnh đó.

Làng sở-tại Châu-thành có xin phép quan Chó-tỉnh đăng quyền tiền của hôn-phố làm rõ ràng nhân tổng ôn cầu an trong làng. Tối bữa 9, 10 và 11 Mars có đi rồng-nhan khắp các uều làng Châu-thành. Vậy tuần tới Bón-Báo sẽ thuật cuộc tổng-ôn tại Cánh-thơ cho khán quan xem chơi.

A. H.

Công tử ! công tử bột !

Rất quan-hệ thay cho mấy cậu công-tử mà M. Trần-quang-Minh và M. Bá-ngộ-Mai đã bao hiểm trong mấy kỳ báo An-Hà rồi đó.

Vậy nay bi-phu xin tiếp luận cùng nhĩ vị như có điều chỉ sơ suyền xin lục châu chư quân tử lượng cho.

Tuyệt nghĩ: con người gặp phải thời đời này, thật lắm nỗi cam-gol đường kinh tế hẹp hòi, bọn kiêu-cư càng ngày càng chuyên-chế. Lẽ thì mấy cậu công-tử sáng tiền của mẹ cha nên đem ra mà thi thố như: g điều ích lợi cho đời; vong bối nên kinh tế, nên thương trường, đồng tâm hiệp lực, tinh cậy phau, kẻ của người công, lo cho tròn trách nhiệm.

Ồi cái này mấy cậu «Bột» không như thế đâu, quanh năm chỉ chăm chăm vào nẻo nguyệt-hoa; ý tiền của, cậy thế thân hoành hoành, liệt liệt. Ngày thì rượu trà cờ bạc, tối dựa lầu xanh, trăm ngàn đồ một trận cười như kông. Sự nghiệp càng ngày càng tiêu tâng; danh giá càng ngày càng dui dập; hết thế phải cầm trâu cổ ruộng, nghèo rồi ra bạch nghệ tùy thân. Con người mà đã đến thế rồi, thời tất phải hiệp đảng, hiệp lũ cùng loại bất lương, phá hại xóm giềng, sanh ra trộm cướp. Thử hỏi: bây giờ người nào là tỉnh, có nào là nghĩa nữa? Chắc rằng: họ thấy mấy cậu làm cảnh ngộ như thế lại còn kiêu ngạo nữa kia. Ồi xét ra cho kỹ mấy cậu bột như thế, thật ăn cho uống bột cơm trời, mà lại làm một cho xã hội.

Bi-phu viết đến đây sức nhớ lại tại Vũng-Liêm có gá kia rất tệ. Con nhà thế gia; ông cha là người danh giá, sanh gá là trai, nay lớn khôn rồi, để cho gá cai quản sự nghiệp, đăng lập chúc danh

dự với đời. Gà ra làm làng hai niên chưa gả mừng chưa kịp no, thế mà cái sấu đã đem tới! Ra làm hai năm ăn xài lãng phí, cho đến nỗi cầm trâu cổ ruộng, một ngày một lụn bại lẩn, thiếu chác nửa Tòa thường cho gả 3 năm tù là khác. Nay còn đôi trăm gả mới giao thông với một ả kia là tay buôn hương bán phấn, thế mà gả không ăn năng, ngày đêm say mê nệm túy, làm cho lời luận lý càng thường, nay ra mượn phố ở tại Vũng-Liêm làm mặt đất sĩ chiều-biến, đang chứa bạc-bãi thủ lợi.

Còn ả nọ ngựa quen đường cũ, đôi thối sớm Tống-Ngọc tới Trường-Khanh đưa rước nhanh chim lá gió; gái nào hay trác-nết, thì ả lựa lời thấy-thợ đang kiếm một đôi đồng. Còn gả bé thấy trai nào hay ghẹo nguyệt trên-hoa, thì tính lập mưu xỏ vào đường đồ-bác.

Đó khôn chưa? thật là người làm một cho xã hội. Ôi! chi mà lẩn-xảo lộn-xộn cho chán đất của trời.

Ước trông chư độc-giá ông nào có dạ nhiệt thành ra công biện luận cái vấn đề này cho tường-tận, hầu người thấy mà sửa lẩn; tường cũng là một điều hữu-ích cho quốc-dân ta vậy! Mọi mắt thay.

Trung-hưng—Nguyễn-Thanh.

La trời nhòm chơn!

Hôm tối chúa-nhật 6 Mars, tại Châu-thành Cánh-thơ lúc 8,9 giờ dần tới khuya nơi khám của làng Tân-an nghe tiếng đồn bà ó la nhòm căng, nào là Ngọc-Hoàng Trương-dế, Địa-phủ Diêm-dinh, kẻ lẻ những điều oan khúc lại kêu trời kêu đất nghe bất lạnh mình, bởi ra mới hay là một người đồn bà điên bị

nhốt nơi khám đó. Diên thiệt hay là giả điên...? muốn cho rõ ngọn-ngành, bí nhân bèn đo đạc có tích như vậy biểu ra đây cho khán quan xem:

Người đồn bà này tên là Trần-thị-Liên 25 tuổi, sanh đẻ tại Quảng-Ngãi (Trung-Kỳ) vào ở làm thí công ăn cơm nơi nhà thị P....(Cánh-thơ). Cũng bởi bị khổ khác sao đó, nên ở được chừng nửa tháng, thị-Liên trốn gỏi ra đi, thị P... chẳng cho, Liêng tự quyết đi.....Thị P...đập đổ phao cho Liêng phá táng của mình rồi tám phương ăn mật. Ông Cò đòi hai đảng xét ra là việc phi-lý, đuổi về...Thị-Liên oán kẻ vô nghi, trở trái làm mặt muốn hại mình, nên đi ngán cửa kêu tên P.....xl-mạ. Thị P.... tức giận cảnh hông nghi vì thươ giờ mình ít chịu thua ai, sá chi một con tẻ dám cạ gan kinh chớ cùng mình chớ... mị chết rồi, ta để nhơn mị cho coi. Thị-P... lên bót một lần nữa cáo quyết thị Liêng là điên-cuốn đến phá chưởi mình hoài làm ăn không được. Ông Cò dạy lính bắt thị Liêng đem vào khám của làng rồi sé hay. Ngồi khám, thị Liêng tức mình đâm cửa la ó kêu Ngọc-Hoàng Địa-Phủ rửa máng thị P... Khi thì nói nghe phải lẽ, khi thì nói xàm, tuồng như điên vậy...! Có lúc la hét vang vấy làm cho thiên hạ ngại nghi không dặng ai hăm dọa cách nào cũng không, kiên không sợ!

Kêu la hết sức, chừng muốn nín thì nín chớ chẳng ai khiến chi ta nổi. Bởi ó la om sòm làm náo động Châu-thành nên rặng ngày ông Cò thả chi ta ra

thông thả.

Có một điều lạ là khi thả ra rồi thị-Liên bình yên như thường... thôi la nữa. Lại nghe nói lúc thị-Liên ở với thị P.... thì chẳng có điên cuốn chi đó khán quan nghi coi diên thiệt hay là tức mình mà giả điên...???

Mạnh-Đức

Cái tiếng «Con dê»

Thế thường: hề nấy hờn nào có tánh hay ghẹo nguyệt trên hoa, ve vãn đồn-bà con-gái, thì gọi là «Thằng dê» «con dê».

Theo ý tôi là tiếng phi thường, vô-căn. Song bấy lâu chẳng ai chịu tâm nghĩa lý tiếng đó, để thành tục rồi dùng lầm chẳng trúng vào đâu cả...! Ve vãn đồn bà con gái sao gọi là «thằng dê»??

Con dê chẳng phải là loại vô dụng; Lê-Cổc-sóc Thánh-Nhân còn bảo, Từ-Cống sao dê sống bỏ đi...? dùng dê tế lễ tam-sanh, dùng dê trăm thảo bởi cơ dùng dê khẩn cầu tổ-đạo. Bởi con dê hữu công lao nên có sắc hoàng phong «Trương-lu chủ bộ».

Tuy nó là loại súc vật (vật nuôi trong nhà) song có tước mạng hoàng phong chẳng phải là hư hèn, có nào thiên hạ lại đổ trức cái tội ve vãn đồn bà con gái cho nó, gọi là «Máu-dê, Thằng-dê». Nghi cũng kỳ cho???

Vậy tôi xin cãi như vậy: những hờn nào có tánh đó thì kêu là «Phường háo sắc» tường mới nhâm cho.

Chớ đừng kêu «Máu dê, Thằng dê» nữa, đã không trúng nghĩa lý chi, lại oan khúc cho con dê không ăn mà có chịu.

Mạnh-Đức

Giả điên giả ai

Chẳng chỉ làm cho tôi buồn lơn là máng tin chẳng lành của bạn đồng nghiệp tôi là M. Nguyễn-văn-Giai, đang dạy tại trường Bình-thủy (Cánh-thơ) đã thất ngầu hôm ngày 23 tháng giêng năm Tân-Dậu, nhằm ngày 2 Mars 1921, đang tuần 36 tuổi. Cuộc sống chung đã an hôm ngày 3 Mars 1921.

Madame Nguyễn-văn-Giai đây là di ruột của M. M. Trần-văn-Phước, Thừa biện nơi Soái-phủ Nam-kỳ, Trần-văn-Nhứt, học-sanh trường Đồn-quốc và Mlle Trần-thị-Quyên, nữ-giáo tại Nữ-học đường Sài-đon, vẫn là một người đồn bà biến đức lúc tại gia hết dạ kính cha, khi xuất giá thờ chồng trọn đạo.

Nay chẳng rõ, tại đấng cao xanh ghai ghét, hay là ông tạo vật không thương mới dành cho quí vô thương vội piục lên đường, dò con tạo sắp đưa người mạng bạc.

Nghe dặng tin thảm này, những thân bằng cố hữu của M. Nguyễn-văn-Giai, ai mà chẳng đau lòng cho người không mấy để lại bốn đứa con thơ, thăm ôi biết mấy! Thương thay! cảm thay!

Tôi xin thay mặt cho bạn đồng ty và phần riêng của tôi kính đôi hàng phân ưu cùng M. Nguyễn-văn-Giai và bữu quyến và cầu chúc cho linh hồn, linh hiển nơi trợ của người vui chơi nơi lãnh Thước non Bồng.

Lâm-nguyên-Si giáo tập Cánh-răng buy luy
kính diển

Máy vẽ hình mới bày

Người ta mới bày ra một thứ máy vẽ hình rất tiện, hình nhỏ muốn vẽ ra lớn hay là nhỏ hơn cũng dặng, tùy ý mình

...mấy lên cao thấp. Lấy 1 miếng bích
gắn vào từ nhiên tấm kiến trong máy dọi
hình xuống giấy, mình cứ cầm viết coi
theo nét cái hình mà đó thật là đồ lắm.

Có bán tại nhà-in Hậu gian Cánh-thơ,
mỗi cái máy giá 60\$.00-Ai muốn mua
hoặc xem cái máy đó, xin do nơi M-
Trần-dắc-Nghĩa Directeur de l'Imprieme
rie de l'Ouest à Cánh-thơ.

Nam-kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 4 Mars..... 6 f 00
Thứ bảy...ngày 5 Mars..... id
Chúa nhật...ngày 6 Mars..... id
Thứ hai...ngày 7 Mars..... id
Thứ ba...ngày 8 Mars..... 5 90
Thứ tư...ngày 9 Mars..... id
Thứ năm...ngày 10 Mars..... id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy mỗi tạ 100
kilos là:
Thứ sáu ngày 4 Mars.. 3\$25 tới 3\$40
Thứ bảy ngày 5 Mars.. id
Chúa nhật ngày 6 Mars... 3 20 tới 3 20
Thứ hai ngày 7 Mars... id
Thứ ba ngày 8 Mars.... 3 20 tới 3 20
Thứ tư ngày 9 Mars... id
Thứ năm ngày 10 Mars... 3 20 tới 3 35

cantho

XE HƠI ĐUNG XE KIẾN

Ngày 6 Mars lúc 8 giờ tới cái xe kiến
số 23 chở 3 người hành khách ở Cai-
răng chạy về Cánh-thơ. vừa tới Tham-
tướng, thỉnh-linh một cái xe hơi ở sau
chạy tới rấn vô xe kiến một cái rầm, bỏ
nát lăm cho 3 người hành khách trong
xe kiến té nghiêng té ngửa thấy cần trái
vai, rất may khỏi hại đến tánh mạng.

Nghe nói hơi tại tên coi bánh xe hơi
lúc đó có uống rượu, phần trời tới, xe

chạy cũng là mau, chừng xáp gần thấy
xe kiến, chauffeur bẻ bánh không kịp
mà tránh, nên phải dưng như thế. Chở
xe hơi là Hương-Hào Tú ở Phong-diễn
xin bãi-nại chịu thường sở tởn cho chủ
xe kiến.

XE HƠI SỤP HẦM

Tối bữa 8 Mars lúc 10 giờ, 1 cái xe
hơi số 1064 ở Ba-chiêu đi Cánh-thơ, xe
chạy tới khúc lộ ngạn Mghia-Đĩa
gần Nhà-Thương Cánh-thơ, thỉnh-linh
bị sụp xuống cái hầm của sở giếng-nước
đào đặt ống nước, xe nằm chổng gọng
đó chẳng hư hao chi và hành khách
trong xe đều vô hại.

Nghe đâu lời ấy bởi tại đào hầm ban
đêm không đốt đèn cho xe biết mà
tránh, Vụ này chủ xe hơi kêu nại
về sự thiệt hại đó.

ĐÈN ĐIỆN NGOÀI LỘ TẮC RÁO

Tối bữa 8 Mars tại Châu-Thành Cánh-
thơ trời có mưa một đám lớn, đèn điện
tắc ráo, Châu-thành tới đen cho đến đôi
người đi đường hông không thấy đường
mà lẩn bước.

Chẳng rõ tại trời mưa mà đèn điện
tắc, hay là bởi duyên cớ nào..? song
tạnh mưa là 8 giờ qua đến một giờ
khuya đèn điện cũng chưa cháy.

Dân sự ở Châu-thành Cánh-thơ lấy làm
cực lòng vì đèn điện chẳng những là
hay tắc mà thôi; lại khi cháy thì lo
lắm. Ước trông kẻ có quyền chấn-cbình
sự này lại.

ĂN TRỘM ĐÀO HẦM

Cũng trong đêm 8 Mars, trời tối như
mực, ăn trộm đến đào hầm nhà Phó-xá
Khương ở Châu-thành Cánh-thơ lấy đồ vật

cung bộn. Rạng ngày mới hay thì ăn
trộm đã đi mất đất rồi.. ô hô..!

GIADINH

BỊNH HẠCH GIẤY SANH

Tại Gò-vấp (Gia-dinh) lúc này có bệnh
hạch (peste) giấy sanh, đã có người
vương nhảm bệnh ấy mà bỏ mình. Nghe
đau nhờ sức quan chủ quận Gò-vấp là
ông Phủ Lê-văn-Phát gia tâm sắp đặt
cách thế dặng ngăn-ngừa sự truyền
nhiễm bệnh ấy cho dân. Ai dân như kỹ
vậy mới đáng phụ mẫu chi dân đó.

caibè

CHẾT TRỜI

Thị-Đường vốn người Bắc vì gia đạo
bần hàn nên phải nổi trời, vào Nam-
kỳ ở với người mà làm nô bộc. Sớm
mai ngày 28 Février 1921 đi gánh nước
máo dòn gánh day ngan trên cổ, phần
thì sức yếu thêm nước chảy, nên phải
lọt xuống sông. Trời theo dòng nước
vô tình, phải rồi nợ thế.

Huỳnh-đức-Hòa (lai cáo)

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Luy vì linh)

par Trương-quang-Tiền

III

(Tiếp theo)

Đầu cho chước quỷ mưu thần:

Đến phong trần cũng phong trần như ai

Vua Vô-Đế nhà Hán thuở tuổi trẻ có
lời ước rằng: nếu được Á-Kiểu thì cắt
nhà vàng cho nàng ở. Đến nay: Thu vì
mê-máng sắc, vì đắm-đuối tình, thành ra
chan-chứa tất lòng, nên tuy tự biết phận

thấp hèn, song cũng ra lời khen-ngợi.
Kéo nàng đến nơi rồi, bước xuống thềm
nàng giắt Chu vào một cái nhà kia, nhà
vẫn lạ-lùng mà Thu chưa hề quen biết.

Lúc ấy đã khuya, đứng ngoài nghe
thì tiếng đồng hồ nhạc gõ 10 giờ, người
nhà đến an giấc. Ngọc bước lại gần
kêu cửa, chẳng bao lâu thoát nghe có
người đánh tiếng, ra mở cửa tiếp vào.
Gặp lấy cái tình cảnh này, thời còn ai
là người mà chẳng tưởng chàng là kẻ kéo
mướn xe cho Ngọc. Quả vậy! thật vậy!
Thu là kẻ kéo xe, mà cũng chính mình
Thu đã kéo Ngọc đến chốn này, nhưng
ngoài cái sự kéo xe kia, thời lại còn có
cái tình quyến luyến, cái vẻ n-ặng-đồng
nó ăn-phấn ở trong, cứ khiến cho Thu
thăm nghĩ: Tương bây giờ là bao giờ,
rõ-ràng mở mắt còn ngờ chiêm-bao!!

Cớ nên người nhà chỉ tiếp rước niềm
nở một mình Ngọc mà thôi, bỏ Thu ngổ
muốn sượng-Nàng bèn bước lại, kể
miệng dĩ lời cùng chàng rằng: Chàng
cứ ngồi đây, thế nào cũng khôn phượng
dấu-diêm; để thiếp tiện bước, bước ra
sau hầu tở mọi điều cho người nhà biết,
vì bằng chẳng vậy, thời e cho lạ mắt
trái tai, rồi đây chỉ cho kẻ: sanh ra
đều lấy thùng úp voi, làm những việc
bất chim bưng mắt.

Thu gặt đầu khen «phải», nhưng lúc
Ngọc vừa trở gót, thời chàng với năm
tay kéo lại dặn rằng. «Mình ơi! nói chi
thì nói cho mau mau, rồi hãy trở ra
đây, mình cũng chán biết: tôi vì ai nên
đến chốn này, xin mình chờ với đức,
tình, đừng đem lòng phụ bạc, để cho tôi.

...—Chân khéo thời thôi! (Ngọc háy) ai
lời nguyện cao đây chứng chiếu.—Bước
trái ra sau, nàng thuật hết tâm sự mình
ra, cùng-mọi điều trặc-trở, nghe rồi

thời cả nhà ai cũng ngạc-nhiên kinh hãi, đau-dớn chẳng cùng; (nhà này vẫn là nhà của cụ Đình-thị-Úc tục kêu là Mười-Úc thường hay lui tới, thiếu-thốn của cô nàng) cái nghề nghèo thì hay bở dờ, có mà sau khi nghe Ngọc tỏ đuôi đầu thì ai cũng đều nò-nức sốt gan, quyết ra tay rửa hận.

Nàng rằng: Đương đầu ấy không nên, để thỉnh-thoảng sẽ hay, việc đầu còn có đó. Và chẳng cái thân nó bây giờ chẳng khác chi con thú dữ, e khi dục tốc bất thành.—Con ba đầu! lại đây cho chị dẫn—(Con tớ hức lại gần)—Em ra kén xe kéo, biển nó chạy cho mau, chạy thẳng lên Thuận-Kiến, số nhà 27. Đến đó thưa lại cùng bà như vậy..... như vậy..... và dặn bà...v.v nếu bà còn thức thời tốt, bằng mà bà có an giấc, thì em cứ đứng ngoài kêu trê mở cửa cho—thế nào em cũng phải đứng ngoài, vì cái cửa sắt đó nặng lắm chắc là em xô không nổi, lại có khoá phía trong—thôi mấy lời chị dẫn đánh rành vậy thời em hãy chịu khó cùng chị một phen, chớ thật chị chẳng hề muốn làm cho cực lòng em ư; nhưng mà biết sao, nước đã tới răng, lửa sắp cháy mây, nếu chẳng vậy ngồi nhìn cũng ngất.

Gon tớ dạ dạ bước ra, cả nhà đều khen phải. Lúc này Ngọc mới được, vưng-vưng trong dạ, bước căng lộn ra. Thốt thấy nàng thì miệng chúm chím cười lờn mừng khắp-khởi. Vừa bước lại... choán tay..... nàng bèn đỡ lấy, rằng: Khoa! dể chàng chớ vội lắm vậy!

lúc nào tâm lý, chẳng nói mà chỉ, chỉ ư đã đến chốn này rồi, chẳng mà tâm như vậy, ấy là chàng cố ý phụ-phân thân thiếp! chớ nào có phải thương đau—.Người ta mà trông đến thì còn chi là danh-giá thiếp, còn chi là thể-thống thiếp, thiếp đã phàn cặng cùng chàng, lý nào chàng chẳng nhớ; đừng, đừng chớ! — Chi mà đừng? đừng là đừng làm sao? hay là mình.....mình.....— Không? nào phải vậy đâu? khéo đem lòng nghi quấy. Thiếp biểu chàng đừng là: đừng vội chi liễu ép hoa nài, còn thân ắt đến bởi có thuở.

(Sẽ tiếp)

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bán đá, cát Núi Sập chớ đến tại bến. Lãnh mua vì bán lại các vật dụng, như đồ nư trang, giấy cầm đồ, đồ gỗ trong nhà, quần áo hoặc mới hoặc cũ, tác một lời là: những món nào mà quý vị hết muốn cần dùng, thì xin đem đến tôi mà thương nghị.

Tiệm tôi ở gần nhà việc Tân-an (Cán-thơ) có bán đủ các thứ thuốc tây trị các chứng bệnh và đồ cần dùng theo cuộc vệ-sinh.

Vậy kính mời quý vị, nếu có việc xin cớ gặp đến nhau, gọi là chàng phụ lòng người đồng bang trong bước đường thương mại.

LÊ-KIM-ĐÀNH

à Cantho (ville)

Nhà trường Nam tử VO-VAN

Nhà trường Võ-văn ở Cantho đã tựu trường ngày 15 Février 1921, nhằm ngày mồng 8 tháng giêng Annam năm Tân-Dậu.

Nhà trường này bây giờ có đủ lớp đi thi lấy bằng cấp Sơ-học (Certificat d'études primaires franco-Annamites).

Học trò hoặc bởi lớn tuổi, hoặc bị thi rớt nên vào trường này, vì có người con nhà sang trọng lễ nghĩa, có bằng cấp tú tài, làm Đốc học, cần lo cảm cúng cho mấy thầy dạy siêng năng cầu mong sự học hành, và khuôn phép (tiên học lễ nhi hậu học văn) nhứt là lo sự thi cử lắm.

Học trò ngoại hoặc đạo, lớn và nhỏ từ 7 tuổi sắp lên đến lãnh hết trừ ra những đứa nào tánh nết xấu bị đuổi các trường khác mà thôi.

Trường này cũng có dạy riêng hát tây đờn violon, đờn piano, dạy viết máy và tiếng *Anglais*.

TIỀN HỌC

Học ngoài	Học ở buổi trưa
Lớp nhứt.....4\$	9\$
Lớp nhì.....3	8
Lớp ba.....3	8
Lớp tư).....2	7
Lớp năm)	

Học trong

Lớp nhứt.....15\$
Lớp nhì.....14
Lớp ba.....13
Lớp tư).....12
Lớp năm)

Tiền học phải đóng ít nữa là một tháng trọn. Tính tiền từ 15 tháng này tới 15 tháng sau một tháng, mấy ngày lễ chưa tới ngày 15 thì tính ngày, khi khởi sự học về sau thì kể đủ tháng đầu có xin

phép mấy ngày vắng vậy. Trừ ra khi nào đứa học trò bị Đốc học đuổi thì sẽ tính tiền có dư trả lại cho cha mẹ nó.

Học trò nào trễ tiền học, thì trả lại cho cha mẹ tức thì, nếu mà cha mẹ không có cho Đốc học hay bởi có gì nên trễ và phải hẹn chắc ngày nào đóng bạc.

Đó mặc, tiền sách vở giấy mực giặc đồ quần áo và thuốc thang thì về phần cha mẹ học trò chịu.

Quần áo phải sắm cho đủ mặc cho đủ thay đổi sạch sẽ, mỗi tên học trò phải sắm 1 cái gối, 1 mền, cái 1 cái chậu rửa mặt.

Cantho, le 2 Février 1921

Le Directeur de l'Institution VO-VAN

Trường sơ-học Võ-văn (cantho)

Trường này lập ra hồi Février 1918. Qua kỳ thi khoa Sơ-học Juillet 1920, có cho 3 trò ra thi thử, thì 2 trò đậu: là 1° Biện-văn-Bảo, 2° Huỳnh-văn-Lầu.

Không còn mấy tháng nữa thì tới kỳ thi (tháng Juillet 1921) nên kể từ 1er Mars 1921, chủ trường định riêng ra hai thầy giỏi, siêng năng và tuần trái việc dạy thi, đặng lo dạy cần lớp nhứt và lại có ông đốc học là M. J. Đức chỉ về và dạy giúp nữa.

Mấy ngày thứ năm, học trò lớp nhứt không có nghỉ nữa; giờ học mỗi ngày thêm nhiều, giờ chơi bớt.

Trong mấy giờ dạy thêm nói đây mấy trò lớp nhì và lớp ba được phép vào ngồi làm thính, lắng lắng mà nghe.

Lệ luật nhà trường và giá tiền học, đã rao trong AN-HẠ ngày 17 Février 1921; và như ai gửi thư xin coi cho biết, thì chủ trường sẽ gửi cho liền.

Cantho, le 23 Février 1921

VO-VAN-THOM

Cáo bạch

Chúng tôi có một địa hiệu là "TÂN."
HAT LONG tại đường d'Adran số 115
nhằm góc đường Olivier số 1 để sửa đèn
Lito Landi đèn Manchons xe máy,
sắt, máy đánh chữ, máy hát và máy hát,
bóng cùng các thứ đồng hồ, v.v. v.v.
Lại cũng có bán: Manchons, Carburer
và dầu Essence. Những thợ và máy mới
sắp đặt lại tiệm làm được các việc eo
y quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi
quý quan có đêm tiệc chi mà muốn
chưng đèn trong nhà cho sáng thì húng
tôi cũng làm được; miễn là cho
chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin đồ như vậy:
Nguyễn-văn-Chu
115, -Rue d'Adran
Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách đăng rỏ:
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinat
và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực
châu chư quán từ chiều cổ thì công-
nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay
Vây tôi đã dọn lại số 96 cũng đường
Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu
đồng, bạc-sơn, bán-đồng, bán đá cẩm
thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấu
Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro-
leur, Fototeur, Compositeur, etc...v.v.

bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in Catalo-
gue đề gởi cho quý khách nếu quý khách
muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thơ
cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý
khách.

TRAN-DUY-BINH
Graveur—96Rue Pellerin—Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lực châu Quý khách
đăng rỏ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm
bán ròng hàng tàu, những là vân xuyên
lãnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm
đen điệu láng thật tốt, không hề trở, tôi
chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên
tôi hết sức lựa chọn thơ nhuộm, nhuộm
tốt và hót chằm tốt, nên các nơi khác
không thể bì kịp hàng đen của tôi, và
giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như
lụa, cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lực
soạn bậc thảo, lực soạn thượng hải
đều có đủ thứ, còn hàng bạc như, bằng
tho, lương-lược đủ thứ, tôi làm tại
Hà-nội, như quý khách muốn mua vật
chi dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi
đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều
mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi
gởi contre remboursement.

Cao lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cáo bạch

Có bán

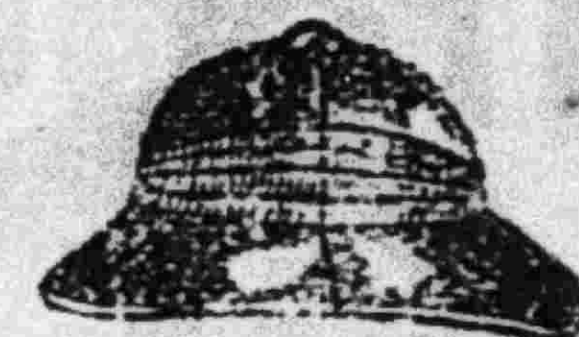
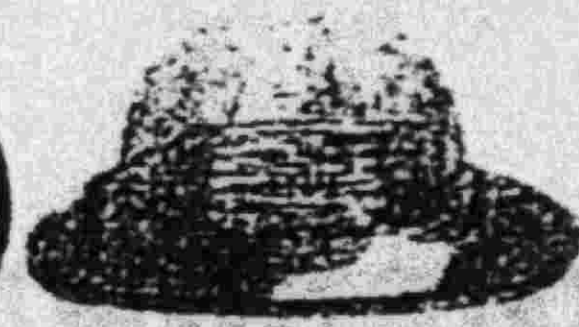
Tại Garage Central de l'Ouest Cánh

3 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.900\$
2 cái hiệu Mitchell 6 máy
1 " " Chalmers 6 "
1 " " Davis 6 "
" " " Réo 6 "

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HÀ NỘI BAN KHEN
DIPLOME DE MÉRITE - EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920
Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đăng rỏ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LẠM
NÓN theo kiểu ÁU-CHÂU kim thời. GIÀY đơn; bằng DA-TÂY hết, NÓN là n bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lợp NỈ-XÂM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ
KHÁC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỂ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi
làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ DA
LẮNG GIẾP DA-LÀNG VÀ NHUNG đủ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI
ở xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hời ăm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rỏ
Xin chư tôn chiếu cố cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thành lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Tiệm Hòa-mỹ Cao-lãnh

Có trữ mấy món hàng
này tại Nam-Bác-Ai

Trà Ôn

Bốn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu
hàng tây, hàng bắc, và hàng vườn
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bốn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng lựa của công lựa cạnh
chỉ kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm,
lầm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu chư quý vị, muốn mua đồ
bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thơ quyết
vào bốn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi
hàng đến chất là đăng vui lòng quý-vị.
Hàng định gởi contre Remboursement
đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chữ tên: Tự-thi-lâm-Nghĩa kính mời

- 1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam
Qui các tườn.
 - 2— Giày nón của Anam làm.
 - 3— Đậu hộp, hiệu Exquises, Arachides.
 - 4— Các thứ thuốc của M. Nguyễn-
khắc-Kiệm ở Tam-Binh.
 - 5— Xà-bong đen, hiệu con rồng và
xà-bong con ngựa một sừng.
- Có bán thuốc: «Vạn-linh-Tế» «Nam-
hoài-tế» và «Trường-sanh linh-dược»
Có cho mượn phòng ngủ nữa, xin
đồng bào chiếu cố.

Tiệm Nam-Bác-Ai vững vàng,
nhờ ơn quý-vị, đồng bang tương tình
Cao lãnh NAM-BÁC-AI LÊ-MẠI

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

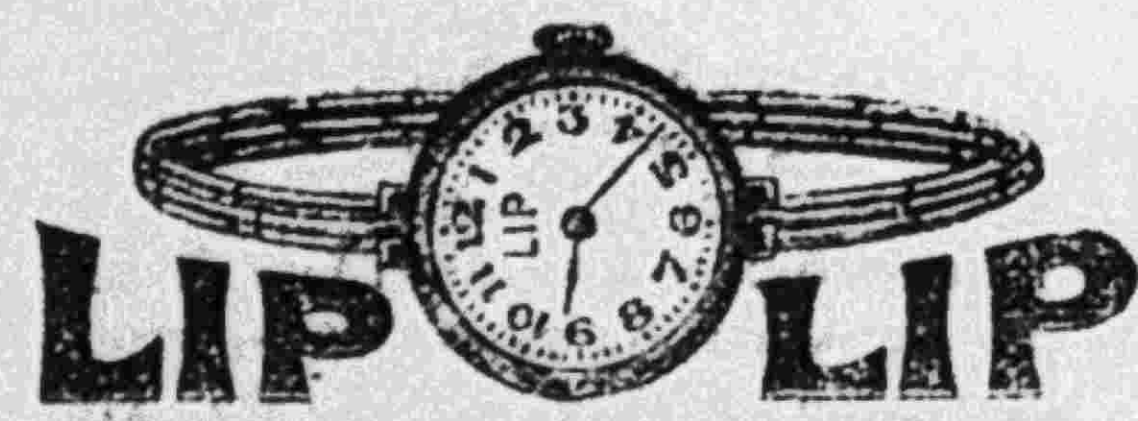
CHRONOMÈTRE
LIP LIP

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

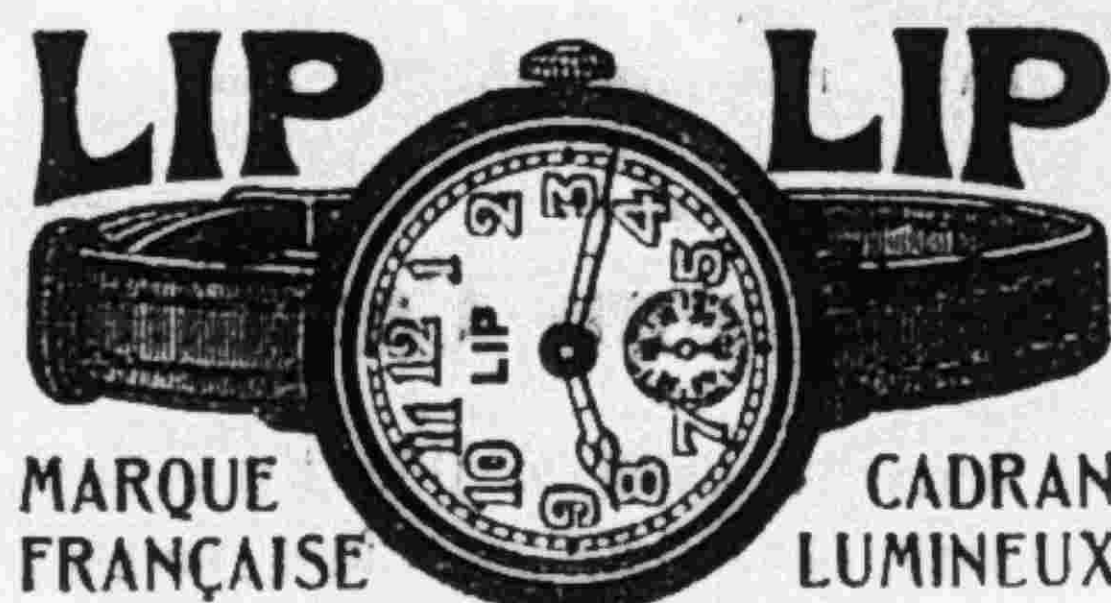
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE
FRANÇAISE CADRAN
LUMINEUX

En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG **saigon, My
tho, Cantho và trà vinh**

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giấy thép
vàm CANTHO
PHÙNG-CHIỀU— cũ rập

Kính cùng quý vị đáng trọng, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn ụ và bè tiện bề tra và kéo ghe.
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chữ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chữ tiệm này khi trước có
lâm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài-
Lại, vì ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiểu dài si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

TIỆM

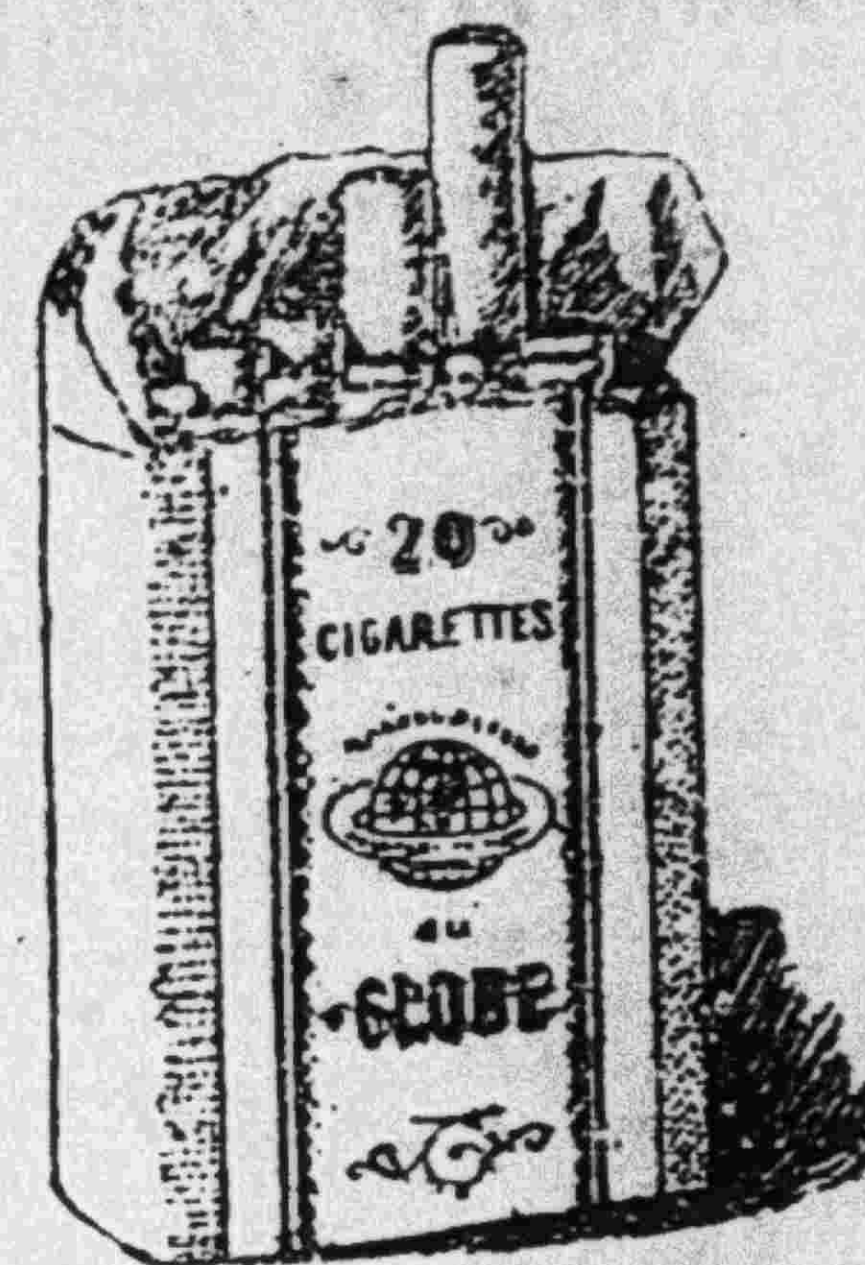
Trương-văn-Hanh
saigon

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mười
đến khi đi (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, rẽ, kỹ vào, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen bằng, khăn tây và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ có
ruột xe máy hiệu Michelin, máy bơm-ét
đủ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
đó và muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì đời thơ cho tôi. Tôi sẵn lòng kỹ
lượng mà gửi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần khải.

Thuốc điều hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, để dành lâu được
không mốc, không mục.

Tại Hãng DENIS-FRERES có trữ bán

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ tại nhà
lo Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu
vết thi lời truyền rao, của ông DƯƠNG-
VĂN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gửi..... 0.24

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cần-thơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CANTHO

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.—

Trong lục-châu, chư vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décortiquerie de Cantho.

NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm
đóng giấy hiệu TÂN-THANG ở đường
lò Cánh bợ.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lại
chúng 1 giờ ra một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
có làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cantho tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mới
thành luôn luôn

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
hì biết chứ không phải lời chuốt ngọt
Nay kính
Chan-Hưng-Thai

**Nhà hàng hậu giang
tại Mỹtho**

KINH

Trình cùng đồng bang quý khách đang
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
Annam trong tỉnh và Lanca chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tân tuần đã khai trương bán hàng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tấn phát, cũng
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiên,
lành, xuyên, nhuộm thiết tốt, dù giấy,
dèn, xabon, thuốc hút, đồng hỏ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi giùm cho
Hàng dầu nhõu món bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nên cuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để cho
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hầu đặng tranh chút lợi
quyển cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mối lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-tấn-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
để đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà tho
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xàng mới
vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như
muốn chở lúa thặng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Váico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sảng trong đất có mười
ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đấy, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn giạ.

Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt-trình An
hà tại Cantho mà thương nghị, và đến
xem bản đồ thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở
đường Turc. số 16, ngang nhà hàng Mottel
-SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đang
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mô thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cũng chạm nhân hiệu
—có làm mô bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, nhảm—hình
người mà vẽ; vẽ bằng dầu sơn vô bổ
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liền, tranh sơn thủy—theo rap bát—
khắc hình chơn dung vô bảo đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mô bia trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xin gửi thư cho tôi, tôi
sẽ gửi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cầu khải.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán,
Tại Cantho, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mẫu-cán mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tin rờng,
Lành in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng

[thiệp-tan
Toa, sổ, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách dặng thì thôi
Lưng da, lưng bố, để dời ít hu.

Sách in sảng, tình từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy khảm,
Cách thi hành án, thiệp làm rất hay.

Thước, viết nghiên sảng đầy đủ hạng
Thiếu chi đầu giấy láng. mực ngời;
Chuồn trao, nào phải những lời.

Song chơi 1 chuyển xin mời các ông
Tuy vật liệu, uay không dễ đủ,

Bồn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng uai,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.

An-HàẤn-Quán Bđ Delanoue Cánh-th
Đồn kính.

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên
lưu truyền cho hậu thế là bốn:

TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYỀN
của một nhà đại gia văn chương là
ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà
Monsieur-Đỗ-văn-Y
N. 89 Rue d'Espagne và
Rue Catinat N. 95 Saigon
Giá mỗi quyển là 0\$80

Cáo bạch

Có bán cang
viết "PORTE
PLUMES À RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiết
cáo "PLUMES EN
OR CONTRÔLE"

14k không

sét không mòn-

Có kầu (AGRAF)

một đầu thi bút

viết, còn đầu

kia thì viết chì

PORTEMINE); có

phụ thêm 1

hộp nhỏ đựng

năm cộng chi

để thay. Cây

viết này nếu

giữ giữ xài

mười năm

không hư.

Xin đừng

tưởng rằng cây

viết này giòn

theo cách viết

năm cái, một

đồng của khách

Mua về, nếu

xài không dẫn g

không xứng

đáng với đồng

tiền thì trả lại

Bốn hiệu sẽ trả

y tiền lại đủ

Giá một cây

là (có hộp có

Comptegoutte

4\$50

Mua nguyên 10

về bán lại càng

lành giá nhẹ

hơn nhiều.

Cũng có trữ

hán mực sty-

lographique

bleue black

thứ tốt.

giá một

ve là

0\$50

nhà in An-Hà

CANTHO

HỒ'I DÔNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái môi lộ
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.
Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DUONG HANG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy môi lộ càng ngày về tay đóng chương.